

abril

Setmanari d'esquerra

Redacció i Administració: Centre d'Esquerra Republicana: Carrer del 14 d'abril, 6

Any IV

Vilafranca del Penedès, 22 de Setembre de 1934

N.º 160

La fallida dels propietaris rurals

Els antiestatutistes espanyols s'hauran fregat les mans de gust. En Royo Villanova ja va anunciar que un dia anirien els catalans a Madrid a demanar que ens treguessin l'Estatut. Ja els té, i en representació nodrida: són els homes que per la terra material venen a baix preu la terra de l'esperit. Van a Madrid per a actuar amb més esplai contra Catalunya. Catalunya no es deixa trepitjar a casa seva i per a escarnir-la es valen de l'aliena. Els capitaneja de nom En Cirera, però de fet els capitaneja Cambó i sense cap discreció els adoctrina el vell separatista Anguera de Sojo — ull dret d'Azaña i Casares Quiroga quan ja havia destapat les seves males arts i posat en pugna amb Catalunya.

Són els que no han entès ni entendran mai, que la llibertat de Catalunya significa la llibertat dels catalans. Com a gossos folls caigueren sobre Macià perquè en alliberar la Pàtria prometia dignitat i justícia pels homes que en són fills i pels que hi sojornen. Són els que viuen de la sang de l'home que treballa. Han parlat i parlen en nom de la economia agrícola catalana. I ells l'haurien enfonsada si el poble terrassà que la sua i la fa produir no ho hagués evitat.

Mireu-la la nostra terra. No és molt amable, tanmateix. Terra trencada, amb poques valls i encara la majoria eixutes, ha calgut un esforç enorme per a posar-la en conreu. Ha calgut més. Ha calgut defensar el terròs amb els punys. En tota ella els homes hi han hagut de bastir pam a pam, muralles de pedra perquè no s'escorressin muntanya avall. Molts cops primer s'ha construït el marge i després a carretades o a cabassos s'ha portat la terra bona per a plantar-hi l'arbre o el cep. Mirada des de dalt és una obra arquitectònica. La nostra terra és, en veritat, una creació del pagès català.

I els productes que dona són de primera qualitat: el vi, l'oli, les verdures i fruites. Això prova que el treballador del camp és home intel·ligent, destre, que sap l'ofici.

En canvi, ells, aquests propietaris que anaren a Madrid, què han fet? El nostre vi, un dels millors del món, marxa a França per a fer els vins de marca. Els nostres olis marxen a Itàlia per a exportar-los per a tot el món com a collita pròpia. I eren els propietaris que havien d'acreditar els productes de la terra. Sobretot el vi de preu, gairebé sempre porta el nom d'un propietari que ha cuidat de donar-li fama.

Però encara hi ha més. Mireu les nostres muntanyes: pelades del tot. Els propietaris han arrencat els boscos per a vendre la fusta. Han arranat la terra i l'han feta esquerra amb la seva gasiveria i mal seny. Res no els feia que el seu desori augmentés l'eixutesa; res no els feia que els aiguats sense aturador portessin inundacions i catàstrofes; res no els feia que s'aboquessin al mar milions de tones de terra flonja que no podien retenir la brossa ni les rels.

L'economia agrícola catalana esdevindrà ara més esplendorosa que mai, com la lliberació dels remences comportà un enriquiment de la nostra pàtria, que d'estèril i magre, que segons lletra de la Diputació de Barcelona, era el 1462, es transformà en la rica i plena de la cançó d'«Els Segadors». Sempre el canvi en el règim de propietat que determina una revolució fa prosperar els pobles en incrementar i repartir les fonts de riquesa. En mans dels pagesos que la treballen, que la suen, que l'estimen com una creació seva, és quan ara valorarà la producció. Ineptes, ignorants, gasius, han d'ésser foragitats tots els que han malmenat la terra.

I no ha acabat la tasca de la Generalitat. Ha d'expropiar tots els propietaris que han arrasat els boscos i exigir-los indemnització dels mals que han produït i amb ella apressar la repoblació forestal. Així ensenyarem a aquesta gent que els veritables economistes som nosaltres; que els qui enriquiran la terra catalana som nosaltres.

(De «PAMFLET»)

Catalans! ACUDIU A L'ACTE **Miquel Badia**
que en homenatge a

tindrà lloc demà, DIUMENGE, dia 23, a les onze del matí, al

Palau de Belles Arts de Barcelona

Vilafranquins! Penedesencs!

Inscriviu-vos socis de la
COOPERATIVA SANITARIA DE FARMACIA

Fareu obra de ver mutualisme pràctic!

En cada pinyó hi ha un pi i en cada aglú una alzina

Escric aquestes ratlles sota la impressió de la memorable diada de l'11 de setembre d'enguany.

Fa just vint-i-set hores que la multitud s'aplega al voltant del monument a l'home que simbolitza aquell heroïsm català que voldríem saber en tots els fills d'aquesta terra. Vint-i-set hores que l'entusiasme de molts milers de catalans no minva ni un moment, entusiasme que s'exalta així que sent la frase abrindada d'un discurs i així que per l'aire volen les notes d'una cançó patriòtica.

Fa quaranta-dos anys que aquesta festa de les corones fou iniciada per uns joves que llavors eren titllats grollerament amb un mot d'ànima plebea: eren quatre cebes. I qui ho havia de dir? Aquells quatre cebes d'ahir avui són milers i milers, i ha estat tanta l'eficàcia de la seva pensada que si avui tenim una ombra d'autonomia i de llibertat és als cebes d'aquesta espècie que la devem. La ceba de les corones a En Rafel de Casanova; la ceba de les poesies patriòtiques; la ceba dels orfeons, totes aquelles cebes que feien mig riure amb un posat de suficiència els homes pràctics d'ahir han donat els fruits d'avui. I per si encara això no fos prou, les cebes d'aquells temps heroics ja donen fruit esplendorós a Euskadi, i demà el donaran a València i a Galícia i Aragó i qui sap si un dia trobaran sentiments prou afinats i cors prou sensibles per les terres d'Ibèria i hi seran possible noves cebes que deixin sense aire respirable els pulmons iconoclastes d'aquells que no coneixen altra vida que la parassitària.

Amb tot hi ha encara massa ànimes que pateixen una son crònica, que només obren els ulls i donen senyals de vida quan senten la sacsejada d'un 11 de setembre, que no s'adonen que la vida individual i col·lectiva exigeix moviment i braó perquè el rovell no s'ensenyori dels nostres moviments.

Un dels grills de les velles cebes catalanistes són els nostres orfeons. És una veritat que la gent d'avui, gent pràctica, en el seu fur intern qualifica també de ceba la supervivència d'aquestes col·lectivitats orfeòniques, però la veritat autèntica és que l'esperit pràctic esmussa el sentiment i excarba les baixes passions, i si un dia volem veure els homes agermanats no hi ha altre procediment d'aconseguir-ho si no és fent-los vibrar les cordes del sentiment amb discursos, amb banderes, amb manifestacions tumultuoses i amb cançons.

No cal pas que la corda del sentiment es mantingui constantment en una tensió exagerada, però cal evitar que a conseqüència d'una immobilitat persistent en aquest reconet del nostre esperit s'hi faci molsa i hi facin niu els animalets paràsits que se'ns menjarien tot allò que en el nostre cos té un caire de divinitat i respecte només, com aliment de baixa condició i qualitat, la còrpora bestial.

Ja ens donarem per satisfets, germans de Vilafranca, si entre l'«Orfeo Gracienc» i vosaltres podem tivar durant unes hores les cordes lasses dels nostres esperits, que en els temps que corren prou que ens convé conservar la falç lluenta i esmolada.

A. SABATER I MUR

Cantaire de l'«Orfeo Gracienc»